

את זכרון היצירה יבין

בו

הזונה

המורה הממונה על הכיתות הנומכות בבית הספר התיכוני ז' בקרבת מחנה העבא האמריקאי באסטונוי נתבקש על ידי המשטרה לבוא ולברר עניין מסויים.

בפקח המשטרה נכנס לחדר בו מהיין דמורה בעקבותיו הלכה שוטרת בעלת עיניים דרוכות ונוצצות.

„צור לי על שהטרחת אותך, פתח המפקח, אחר הציג לפני המורה את המוטרת.

„הוא ממונה על מחלקת הנוער שלנו“ הסביר בשבתי מול המורה, ליד המכתבה, „תחנת המשטרה שלנו הוקמה רק לפני זמן קצר, ואין לנו עדיין אגף לעבריינים צעירים. על כן ביקשנו אותה לבוא ולעזור לנו. יהיה זקוקים גם לעזרתך, אם כי אין ברצוננו להפריז בריצינות הפרשה.“

„כן, אמרה השוטרת, אני ברצינו להפריז. רק מקרה הוא שהמקלט העזוב היה מלא ציוד צבאי אמריקאי. הנוער לקח קירות מסקרטינייה העזובים שלנו והבעיר מדורה במקלט. הוא בילה שם שש שנים, אחר הוחזר ליפאן ונשלח לבית הספר סן ג'וזף. הוא היה יכול להיכנס ישר לכיתה השלישית, אבל ידיעותיו בשפה היאפנית עדיין לקויות.“

„הוא לומד על סטיפנייה של אדאמס. מהי סטיפנייה זאת?“

„אדאמס היה קצין אמריקאי ממוצא יפאני. הוא חבר בחמישה יהודים ושלח אותם ללמוד על חשבוננו, בתנאי שהם ישלמו תאולוגיה. שלושה מהם לומדים אצלנו.“

„ברור שהנוער אינו זוכר את אביו. אבל מה בדבר אמי? הכולל לספר לנו עליה?“

„היא היתה אשה משכילה, בוגרת האוניברסיטה של טוקיו. היא הצטרפה בסוף המלחמה לצבא היפאני ונתמנה כמארכת ראשית במועדון הקצינים הירח הלבן. היא היתה אשה יפה, יפה מאד — והנשים האחרות שנאו אותה שנאה מוות.“

פני המפקח הועבו: „הירח הלבן... הבילה הנוער זמן רב במקום?“

„לא, האם היתה, כאמור עסוקה מדי. היא הפקידה אותו בידי מסיינר מקומי.“

„אם כן, הוא היה חופשי מכל השפעה מוזיקה?“

„בהחלט. אפילו כיום אין הוא יודע את הדברים אשר נער בן גילו צריך לדעת. הוא לא ראה סרט קולנוע מימיו. הוא מקדיש את כל זמנו הפנוי לעיון בכתבי הקודש. צניעותו פשוט מעוררת בי דאגה.“

„אמר המפקח, נתתם לו טוב מאד בהתנהגות, אבל לאחרונה נודע לנו שאינו מתנהג כהלכה. לילי השלישי למאי לבש טארו בגדי נערה ויצא למכור פרחים בשוק של גינזה. אחד מחברי הכיר אותו וגוף בו. חודש לאחר מכן מצאו אותו השוטרים עומד ליד אחד המחנות הצבאיים, ומתנהג כסרסור לדבר עבירה.“

„הוא יודע להשתמש באקדח זה? חשב. אחד המסתתרים במערה לטפל בנשק. „לבשת בגדי נערה ויצאת למכור פרחים בשוק, אמר המורה.“

מניין נודע לו הדבר? היתכן כי אחד התלמידים הכיר את טארו והלשין עליו?

„איך רוצה ללמוד על חשבונן זרים, לא כן? רצית להשתכר למחיתך. זה מעשה יפה. אבל מדוע היה עליך ללבוש בגדי נערה?“

„טעית! חשב טארו. הוא לבש בגדי נערה, אולם לא היתה לו כל כוונה למכור פרחים. עוד בהיותו בהוגולו שמע שאמו פתחה מסבאה באזור גינזה בטוקיו. הוא השתק לראות את פניה. על כן לבש בגדי מוכרת פרחים ונכנס למסבאה. האם לא הכירה אותו. היא היתה במצב רוח רע. הלכות לא היו מרובים.“

„אל תשוטטי כאן! נערה בו, בין כה וכה אין כאן איש שיגנה את פתחך.“

טארו משוטט ברחובות העיר שיכור כלוט, ובשמיני לאוקטובר נמצא משוטט בנסיבות השודות לאורך מסילת הברזל. בקרבת תחנת הרכבת של איריה. נשחררה דומה ארוכה. נשמע קול של הרוח הנושבת בשדות השלף. לבסוף פתחה השוטרת כאר מרת לנחם את המורה: „אני בטוחה שאתה מכיר אותו היטב. אולם יתכן כי חל שינוי באופיו. הוא מת בש כנערה, מתנהג כסרסור לדבר עבירה, משחק באש במקום בו אסור להבעיר אש. המכרים שונים, אך קו ההתנהגות אחיד. מעשיו מעידים על מרד נגד אייה חוק או נוהג. היתכן כי הוא אינו יודע בדעתו? היתכן כי הוא נרדף על ידי זכרונות אימים? מה תוכל לספר לנו על מצבו הנפשי?“

המורה הגיד בראשו בעצבות: „טארו כמעט ונהרג על ידי אמי. הוא נחנק בחבל והוטל מתחת לאחת מעצי הלהם של מיזורי שי ביקט, החבל היה כרוך מסביב לצווארו שלוש פעמים ומשוח ביד כבון. היה ברור שהדבר נעשה בכוונה תחילה. אדאמס ואני השבנו את רוחו בעזרת נשימה מלאה כותית. אחר העברנו אותו לבית החולים. לא היינו בטוחים שהוא יישאר בחיים. באותו זמן התאבדו שלושים אף אזרחים יפאניים. הם היו בטוחים שהאמריקאים ישמידו אותם. אבות ובנים הטילו רימוני ליד זה בזה. רבים אחרים הטילו את עצמם מראשי צוקים. אולם זאת היתה הפעם היחידה שגופתו של ילד נמצאה בפני עצמה, לא בתוך ערימת חללים.“

„איים ונורא, אמר המפקח, קרוב לוודאי שהזעזוע הפך את שיווי משקלו הנפשי של הנוער.“

המורה קם ממקומו: „האוכל לשוחח אתו? הייתי רוצה לשאול אותו כמה שאלות. כרגע נזכרתי במשהו שיוכל לעזור לנו.“

„בוא אתי“ אמרה השוטרת ברמזה לעבר הדלת אשר משמאל.

ארו ישב על ריצפת הקרשים של חדר המעצר המיועד לעבריינים צעירים. ריבוע הרקיע הזעיר שביצבץ מבעד לאשנב הכיור לו את ימיו האחרונים בסאיפאן.

האפולונית, ריח הטהב, הדממה המעיקה, הרגשת העייפות — כל זה הזכיר לו את המערה הגדולה בסאיפאן. תיקרת המערה היתה מכוסה איזוב ופרחים זעירים. פתחה היה מצד מערב, ורוב היום שררה בה אפילה. רק לעת ערב היתה השמש מגיעה אל פתח המערה ומאירה את פני הגברים והנשים המסתתרים בתוכה.

נערה שניאתה כשלה עצמות ליקטה גרגרי אורז שנתפזרו בין הסלעים. היא ניקתה כל גרגר מן הרפש שדבק בה, ובלעה אותו ברעבתנות. מאחוריה ניצב חיל מסורף למחצה, שמילא את פו עשב.

„הגיע הזמן ללכת והביא מיס, חשב טארו. הוא חיכה לרגע זה מאז הסתתר עם אמו במערה. היה זה אושר גדול לשרת אותה.“

„טארו, גש והבא לי מיס.“

קולה של אמו העביר בו רטט. הוא היה מוכן למות למענה. המעין נמצא במורד הצוק, והירידה היתה קשה. המקום היה נתון תחת אש האויב, אך טארו לא פחד. „בן כמה הייתי אז?“ חשב בהצמידו את מצחו אל כותל התא.

כאשר קרב הסוף לימדה אותו אמי שירות מלאות הוד, חרטה אותך בזכרוננו: „לאקדמון היא ספארטה. לפני אלפיים שנה עצרו קומץ של בני ספארטה את הצבא הפרסי בטרמופילי והשמדו עד האחרון, זכור אותם, טארו. זכור אותם היטב. הם היו גיבורים.“

טארו זכר את הגיבורים. הוא לא פחד מפני המוות. הוא ראה רבים מן המסתתרים במערה נוטלים את חייהם במו ידיהם. הוא חשב שהוא יצנח מראש הצוק כשיזו איתות ביד אמו — והוא היה מאושר.

ערב אחד, כאשר נתמלאה המערה באורה האדום של

השקיעה, קראה לו אמו לצאת החוצה. בידה היה חבל. נעשה זאת בחוקי. אמרה. איני רוצה לעשות זאת לעיני כולם.“

עד לאותו רגע לא חשב טארו שהוא ימות לבדו. אולם הוא השלים עם גורלו והלך בעקבות אמו כשפניו אופיים הודו.

שוטרת הוציאה את טארו מן התא והביאה אותו לחדר החקירות. בקצה החדר, על דרגש נמוך, ישב המורה שהיה מכונה בפי התלמידים בשם סנט ג'וזף. הוא היה יליד אויגנאוה והכיר את טארו היטב. בראותו את הנוער החל להטיף לו מוסר במשפטים שופעי מליצות. טארו הקשיב בשקט. אולם מבטו היה נעוץ באקדחו של השוטר שישב ליד המכתבה.

„אני יודע להשתמש באקדח זה! חשב. אחד המסתתרים במערה לימד אותו לטפל בנשק.“

„לבשת בגדי נערה ויצאת למכור פרחים בשוק, אמר המורה.“

מניין נודע לו הדבר? היתכן כי אחד התלמידים הכיר את טארו והלשין עליו?

„איך רוצה ללמוד על חשבונן זרים, לא כן? רצית להשתכר למחיתך. זה מעשה יפה. אבל מדוע היה עליך ללבוש בגדי נערה?“

„טעית! חשב טארו. הוא לבש בגדי נערה, אולם לא היתה לו כל כוונה למכור פרחים. עוד בהיותו בהוגולו שמע שאמו פתחה מסבאה באזור גינזה בטוקיו. הוא השתק לראות את פניה. על כן לבש בגדי מוכרת פרחים ונכנס למסבאה. האם לא הכירה אותו. היא היתה במצב רוח רע. הלכות לא היו מרובים.“

„אל תשוטטי כאן! נערה בו, בין כה וכה אין כאן איש שיגנה את פתחך.“

„הכית בפתח המחנה הצבאי לחיילים שחזרו מקוריאה, והסעת אותם במונית לרובעים מסוימים של טוקיו, הוסיף המורה, „אין ספק שזה הכניס לך כסף רב. חבל רק שהשתמשת בידועותיך בשפה האנגלית למטרה כה שפלה.“

„שוב אינך מביין, חשב טארו, „לא רציתי להרויח כסף. רציתי רק לעזור לאמי, להביא לקוחות למסבאה שלה.“

הוא רצה לעזור לאמו. בסתר. אולם הוא טעה טעות מרה. באחד הימים של ראשית אוקטובר כאשר ניגש טארו לתחנת המוניות להזמין מונית, אמר לו אחד הנהגים:

„בעלת המסבאה אליה אתה מסיע את החיילים הינה אמך, הלא כן? אתה בן מסור ונאמן, אך הודע אתה מה עושה אמך עם הגברים שאתה מביא לה?“

טארו לא ידע, והנהג הסיע אותו למסבאה והראה לו הכל.

אותו לילה חזר טארו לחדר השינה של בית הספר בשעה מאוחרת. הוא התהפך על משכבו ביסורים. אמו חדלה להיות אמו. היא הפכה לאשה רגילה. הוא רצה למות — עוד באותו לילה.

הוא לקח את מכתבי אמו ותצלומיה. קרע אותם לגזרים והטיל אותם לקערת המטבח. אחר שב ועלה על משכבו וחיכה לשעת הבוקר המוקדמת — השעה בה תעבור הרכבת הראשונה ליד בית הספר.

זין שלא בכך שהתנהגותך הפכה פרועה יותר ויותר, המשיך המורה לנזוף, „סופר לי ששתית לשכרה ויצאת לשוטט לאורך מסילת הברזל, בקרבת סאגאמי, לא תיארתי לעצמי שתהיה כה להוט אחרי המשקה.“

„טעית וצדקת גם יחד, חשב טארו, „לא שתיתי יין, ואף על פי כן הייתי שיכור, השחר עליה. עמדת בקרבת התחנה וחיכיתי לרכבת. הסרתני את מעילי והטלתי אותו על העשב, אחר השתרעתי על המסילה וחיכיתי ללגלגים שידרוס אותי. הרכבת עברה, אבל היא אפילו לא נגעה בי. אחד משומרי המסילה נשא אותי בזרועותיו ואמר: „אילו היה הנער לובש מעיל, היתה הרכבת גוררת אותו אחריה ומייתה אותו.“

אולם הרצון למות לא דעך, ובאחד הלילות נכנס טארו למקלט העזוב אשר מאחורי בית הספר, שפך על עצמו נפט והצליח להעלות באש את שרווליו מעילו. אבל טיבו של הנפט היה גרוע. הרוח העזה כיבתה את האש, והאנשים שנזעקו למקום מצאו את טארו חנוק למחצה מן העשן.

„מדוע ניסית לשרוף את הציוד הצבאי האמריקאי? אם הספר לי את האמת, ישחררו אותך השוטרים ללא כל עונש.“

טארו לא ידע כי במקלט טמון ציוד צבאי. הוא לא הצליח לשרוף אפילו את עצמו.

„הרוג אותי! זעק לפתע, „הרוג אותי!“

„בלום פייך! קרא המורה. אחר קם ממקומו ויצא את החדר. הוא חשב שהנוער יצא מדעתו.“

שוטר צעיר נכנס החדרה, הטיל את אקדחו על המחצלת, השתער עליה וצעם את עיניו. טארו נעץ את עיניו באקדח, השוטר השני ישב ליד המכתבה, שקוע בעבודתו. „עכשיו אוכל לעשות זאת, חשב טארו.“

הוא זינק את האקדח, אחו בו והיסט את הניצרה. אצבעו לחצה על ההדק. רמיסי טיח ניתו מן הקיר שממול. השוטר הצעיר פלס זעקה וזינק אל מאחורי המכתבה. השוטר השני הטיל את עצמו ארצה, שלף את אקדחו וירה.

דומה היה כי מטיל ברזל נחת בחזהו של טארו. הוא נשען אל הכותל ומפיו נבלטה אגנה עמוקה. אחר נתמלאו עיניו דמעות ליהטות והוא צנח לאיטו על פניו.